

Ramme dokument. Globalt samlingsansvar.

Gro Ween og Espen Uleberg

Globalt samlingsansvar er ett av seks overordnede satsingsområde for Kulturhistorisk museum. Satsningen har som ambisjon å forene forskning, formidling og forvaltning for å skape en tydelig profil på KHMs rolle som museum i en globalisert verden.

1. Bakgrunn og begrunnelse for prosjekt

Globalt samlingsansvar er et av 6 overordnede satsingsområde for Kulturhistorisk museum. KHM har høye ambisjoner for satsingen. Satsingen er forankret i museets ambisjon om å forene forskning, formidling og forvaltning. Med satsningen Globalt samlingsansvar satser på å synliggjøre deler av samlingen som ikke er tilgjengelig i utstillinger, bidra til å skape ny kunnskap om samlingene gjennom tiltak som:

- Fysisk og digital dialog med konkrete opprinnelssamfunn.
- Fysisk tilbakeføring når dette er ønskelig for begge parter og i henhold til eksisterende regelverk.
- Samarbeid med offentlige instanser om kulturkriminalitet, bistand til tilbakeføring av ulovlig innførte gjenstander.
- Utforming av kulturkriminalitet som et forskningsområde.
- Samarbeid om relevante utstillinger både på KHM og andre steder.
- Generell utbedring av våre databaser, med fotografier og tilgang på flere språk.
- Samling av materiale knyttet til konkrete regioner i digitale portaler som inkluderer flere språk og med kommentarfelt.
- Bistand til revitalisering av kulturarv gjennom utlån, besøk i magasin samt digital formidling.
- Anskaffelse av nye gjenstander gjennom samarbeid med ulike lokalsamfunn.

Formålet med satsningen er både å skape kunnskap til gode for museet og konkrete opprinnelssamfunn, og markere Kulturhistorisk museums rolle og policy som museum i en globalisert verden. Forskingen på disse feltene berører flere dagsaktuelle tema og er av interesse for sentrale EU forskningsprogrammer, som HERA og HORIZON 2020/New Horizon.

2. Prosjektets interessenter og ønskede gevinster/effekter

SENKU og SF er de primære samarbeidspartnerne i Global kulturarv, i samarbeid med USIT på UIO sentralt. Samarbeidet med USIT er essensielt for å lykkes.

Gevinst:

- *Heving av KHMs posisjon som digitalt foregangsmuseum.*
- *Nye og forbedrede relasjoner med opprinnelssamfunn (i henhold til ICOM forpliktelser).*
- *Etablering og videreføring av europeiske nettverk (museer, universiteter).*
- *Markering og utvikling av KHMs forskningsinnsats på digital heritage-feltet.*

- *Søknader mot EU og NFR på feltet.*
- *Utvikling av undervisnings og forskingsportefølje på feltet kulturarv i krig og kriseområder.*
- *Profesjonalisering av KHMs forvaltning og forskning på feltet kulturkriminalitet, (i henhold til ICOM forpliktelser).*

3. Prosjektets mål, leveranser og avgrensning

Mye av KHMs virksomhet kunne ha sortert under fanen 'global kulturarv', i den forstand at mange aktiviteter i alle seksjoner handler om tilgjengeliggjøring av samlingene for et globalt publikum. Satsingen 'Global kulturarv' karakteriserer først og fremst de delene av virksomheten som er knyttet til spesifikk oppfølging av ICOMs museumsetiske regelverk, vi siterer:

- *Museer skal samarbeide med opprinnelsessamfunn; dele kunnskap, dokumentasjon og samlinger, og inngå partnerskap med museer og interesseorganisasjoner.*
- *Museer må avstå fra oppkjøp eller anskaffelser av kulturminner fra et okkupert territorium og bistå med tiltak for å forby og forhindre import og eksport av kulturgjenstander.*

4. Tidsplan og ressursbehov i konseptfasen, inkludert anskaffelser

Satsingen startet i 2016 på seksjonsnivå og skal i følge årsplanen gå til 2020. Ambisjonen er at satsingen skal fortsette med en mindre bevilgning når den digitale eksperimentelle fasen (2016-2019) med større investeringer er gjennomført. Bevilgningen skal sikre etablering av nye portaler. Portalutvikling i 2016-2019 er gjennomført i samarbeid med USIT. Portal skal etter 2019 tas i bruk som standardmodell. Arbeidet er finansiert med egeninnsats fra Tone Wang (10 prosent av stilling), Espen Uleberg (10 prosent), Gro Ween (10 prosent), Øivind Fuglerud (50 prosent 2018), Ralfs Znotins (10 prosent), Kjersti Larsen (50 prosent).

Samisk kulturarv satsing

2012-2018. Bååstede – tilbakeføring.

Finansiert ved egeninnsats (Gro Ween for KHM).

2017-2019 NyArktis vandretutstilling. Utstillingen er kollaborativ og en videreføring av Bååstede, samt et arbeid med en ny Arktisutstilling.

Finansiert ved egeninnsats Gro Ween.

2018: 16000 fra KHM.

2019: 50 000 fra KHM.

Digitale portaler

2015-2019 Digital portal Gjøahavn.

Finansiert ved egeninnsats Tone Wang, Espen Uleberg.

2016-2018: 170 000 fra KHM (til USIT, 10 000 oversettelse til engelsk. 2019 60 000 til oppgradering, USIT).

2017-2019 Digital portal Santal.

Finansiert ved egeninnsats Tone Wang, Espen Uleberg og Øivind Fuglerud med NAV praktikant.

2018: 160 000 fra KHM (til USIT, 25 000 oversettelse, assistent til punching (budsjett SF), punching også med hjelp av NAV praktikant).

2019: 86450 fra KHM (til USIT, assistent punching, besøk Santal, og katalog).

2019 Digitalisering Kongosamlingen.

Finansiert med egeninnsats fra Tone Wang, Espen Uleberg, Kjersti Larsen.

2019: 240 000 fra KHM (USIT, assistent punching).

Digitalisering av fotosamlinger

2017 Digitalisering Knut Dahl.

Finansiert ved Gro Weens opprykksmidler, 70 000.

2016 Ukiyo-e i katalog, oversatt til japansk og engelsk.

Finansiert ved egeninnsats Gro Ween, Ralfs Znotins og Farideh Faramarzi med NAV praktikant.

2017-2019 Digitalisering Mamensamlingen

Finansiert med egeninnsats Gro Ween, Arne Perminow, Ralfs Znotins og Farideh Faramarzi.

2017: 150 000 fra KHM, (punching og avfotografering, assistenter).

2018: 300 000 fra KHM.

2019: 400 000 fra KHM (inkluderer også forberedelse av avsluttende utstilling, planlagt for 2019).

Forskningsrettede tilnærminger

2018 Kartlegging av nordiske museers digitale tilnærminger 2018.

Finansiert av Nordisk råd 50 000 DK.

2018 Digital dag 50 000 KHM (Housing Heritage).

Ansvarlig Gro Ween, Espen Uleberg.

2018 Spesialnummer av Nordisk Museologi.

Ansvarlig Gro Ween.

2019 Satsing på Kulturkriminalitet (workshop, nettverksetablering, etablering av digitalt kartverktøy)

Ansvarlig Håkon Roland.

2019 finansiering 240 000 fra KHM.

5. Organisering, ansvar og hovedaktiviteter

Samiske tiltak

Ferdigstilt 2019

- Bååstede, repatriering av den samiske samlingen (KHM og FM i samarbeid med Sametinget og 6 samiske museer) Ansvarlig, Gro Ween.

I prosess

- Vandreutstilling som metode for kollaborativ museumsproduksjon. Ansvarlig, Gro Ween.

Digital portaltiltak

Ferdigstilt

- Digital portal i samarbeid med Natilikk kultursenter (Nunavut) knyttet til Amundsensamlingen, på 5 språk, med kommentarfelt. Samarbeidet inkluderer også fysisk tilbakeføring av gjenstander til kultursenteret, samskaping av utstilling både i Gjøahavn og på KHM og besøk fra Gjøahavn til Oslo. Ansvarlig, Tone Wang, Espen Uleberg.

I prosess

- Digital portal i samarbeid med Santali kultursenter (India) om Boddingsamlingen, på 3 språk, inkluderer felles kunnskapsproduksjon, revitalisering av immateriell kulturarv gjennom anskaffelse, og lokal deltakelse i museumsproduksjon på KHM (Kontroll og Arv). Ansvarlig, Øivind Fuglerud.
- Digital portal i samarbeid med Kongolesiske miljøer i Norge. Samarbeidet inkluderer felles museumsutstillingsproduksjon, og felles kunnskapsproduksjon. Ansvarlig, Kjersti Larsen.

Digitaliserte fotosamlinger

Ferdigstilt

- Digitalisering av Knut Dahls fotosamling. Delt med flere australske institusjoner. Ansvarlig, Gro Ween.

I prosess

- Digitalisering av Oscar Mamens fotosamling. Skal deles med Cambridge MAA og med nasjonale institusjoner i Mongolia og Indre Mongolia (Kina). Utstilling lages i samarbeid med disse institusjonene ved prosjektets slutt i 2020. Ansvarlig Gro Ween.
- Ukiyo-e – samling av japanske trykk, digitalisert, oversatt til engelsk og japansk. Ny 3språklig katalog ønskes produsert 2020. Ansvarlig, Gro Ween.
- SEMPOR, digitalisering av romerske portretter (i samarbeid med Digidok.). Ansvarlig, Marina Prusac Lindhagen.

Forskningstiltak

I prosess

- Samarbeid med Cambridge MAA og Nordisk samarbeid, med Nationalmuseet i København og i Helsinki, samt Nordiska museet i Stockholm om digital utvikling, publikasjoner og søknader om digital kulturarv. Ansvarlig, Gro Ween.
- Ansettelse av professor 2 for å analytisk heve satsingen, videreutvikle eksisterende internasjonale nettverk og skape større oppmerksomhet rundt virket. Samarbeid mellom SENKU, SF, AS og UPS.
- Digital dag, 2018/2019, seminar for KHM, utvikling av tverrseksjonelle digitale samarbeid, nettverksutvikling med det formål å etablere digital prof. 2. Ansvarlig, Gro Ween og Espen Uleberg.
- Samarbeid med juridisk fakultet om opprettelse av kulturkriminalitetsnettverk, og på sikt, et forskningssenter. Ansvarlig, Håkon Roland.